

Данилова Мария Анатольевна МКОУ

«Фрунзенская начальная школа-детский сад» МО Намский улус, с Фрунзе

Технологическая карта занятия окружающий мир тема «Чыгчаахтар»

«Нам улууя» Муниципальной казенной тэрллии «Фрунзетаа5ы маннайгы суьуох оскуола-050 сада»

Бэлэмнэнии болох оболоругар

Тулалыыр эйгэни билибиннэриигэ дьарык

Технологическай картата

Темата: «Чыычаахтар»

Иитээччи: Данилова М.А.

2023 с

Ыгытлар белебе	Бэлэмнэни белех оболоругар	
Дьарык керунэ	Тулалыыр эйгэни билибиннэри	
Сыала	Оболорго Куорэгэй, тулук сылгы чыычааба, хараначчы тас коруннэрин, тугунан абылтаналларын билибинэри уорэти.	
Бэлэмнэни улэ	«Дьыл сааскы кэмэ», сааскы чыычаахтар тустарынан сьээргэьи, хартыына коруу, урууй, хобоон уорэти, кэтээн коруу.	
Тэрэьин соруктара * Обо билиитин ханатыыга * Обону сайыннарыыга * Обону иитиигэ	Обо билэ-коро сатыыр интириэьин кобулэьин Айылбаны кэтээн корор, ойуулаан – дьууннээн корор дьобуру сайыннары. Обо бодоруьар, кэпсиир, чуолкайдык санарар, толкуйдуур сатабылларын салгыы сайыннары. Боппуруоьу ойдоон истэн, толору эппиэти биэрэргэ дьулуьуу уонна кобулэьин. Тулалыыр айылбаба, эйгэьэ ытыктабылы , тапталы иити.	
Туттуллар тэрил	котор туутэ, чыычаахтар абылктара (от сыата, от сизмэтэ, эбиэс, подсолнух сизмэтэ, килиэп тоорохойо, гречка, рис курууппа. Хас биирдии обобо бата, клей пва, кисточка, рис курууппа, кыптыый, харахтар, подсолнух сизмэтэ, куох онноох картон.	
Туьумэхтэр	Дьарык хаамыыга	
Тэрэьин туьумэх	Иитээччи; Оболор бары кэлэн биир тегуруккэ туран бэйэ бэйэбитигэр мичээрдэ бэлэхтэьиэххэ. Билигин дьыл ханнык кэмэй? Оболор: Саас Сааскы ылааны куннэ эьи эмиэ сылаас мичээргитин бэлэхтээн	Сэргэьхсийи хомуллуу
Кириин турукка киллэри	Аудио запись – чыычаахтар саналара. Иитээччи: истин эрэ оболор туох саната иьиллэрий Оболор: Чыычаахтар саналара иьиллэр	Интэриэьи уоскэти

<p>Сурун чаас</p>	<p>Иитээччи; Бугун бийги чыычаахтар тустарынан кэпсэтиэхпит, эи чыычаахтар тустарынан элбэби билиэххитин бабарабыт дуо?</p> <p>Оболор: бабарабыт.</p> <p>Иитээччи: болбойон истин эрэ бу ханнык чыычаах санарарый?</p> <p>Аудио запись- тураах, чыычаах, кэбэ саналара.</p> <p>Оболор эппиэттэрэ</p> <p>Иитээччи: Бибиэхэ ханнык чыычаахтар кыстыылларый?</p> <p>Сип-синньгэс атахтаах</p> <p>Кып кыра харахтаах</p> <p>Тэлгэбэбэ туьэн аабаллар,</p> <p>Уорунэн котоллор.</p> <p>Оболор; Барабыайдар</p> <p>Иитээччи: Кун корон сылаас буолан ханнык чыычаахтар котон кэлэллэрий, кинилэр уорунэн сылдыбаллар?</p> <p>Оболор эппиэттэрэ (туллукутар)</p> <p>Иитээччи: Туллукутар кэннилэриттэн ханнык чыычаахтар кэлэллэрий?</p> <p>Дьырылаччы ыллыыр кун дьизки котон тахса тахса ыллыыр? (куорэгэй)</p> <p>Оболор эппиэттэрэ (сылгы чыычааба, куорэгэй, хараначчы</p> <p>Иитээччи : Дьэ билигин оонньообун</p> <p>Онньоу «Чыычаахтары дьизэлэрин буллар»</p> <p>Иитээччи : Чыычаахтар дьизэлээхтэр дуо?</p> <p>хана уйаланалларый?</p> <p>Уйаланар сирдэрин булларын.</p> <p>Иитээччи; Дьэ эрэ оболор миэхэ манна туох эрэ баар (туну кордоробун)</p> <p>Оболор тутан хабаан короллор.</p> <p>(чэпчэки ол ибин урдэххэ котор, ууга илийбэт)</p> <p>Иитээччи : Оболор корун эрэ Туллукупут хомойбут соботохсуйан, саннаарбаабыт курдук кинилэр уорунэн котоллор этэ дьи , киниэхэ добордо оноробут дуо?</p> <p>Оболор эппиэттэрэ: Добордо оноруобун</p> <p>Сыбыаран Туллуку чыычаабы оноруу</p> <p>Баатаннан , рис курууппаннан сыбыаран чыычаах оноруу.</p> <p>Чыычаах хамсаныылара.</p> <p>Бары турдубут билигин чыычаахтар буолабыт. Кынаттарын тыаһа “сар-сар” тыаһыыр (илиилэрин хамсаталлар), харалдыкка туллукутар түһэллэр (чохчойо-чохчойо илиилэрин хамсаталлар), от тизэбит суолларыгар олорон аһыыллар (төбөлөрүн хамсаталлар) уонна көтөн бараллар (миэстэлэригэр эргийэллэр) сынньанныбыт уонна бары олордубут.</p>	<p>Хатыылаабын Тургутуу, Сананы билии</p>
<p>Сынньалан мүнүүтэ</p>		

Тумуктуур туьумэх	<p>О5олор оноьуктарын тулук аттыгар абалан уураллар.</p> <p>Иитээччи- Керун эрэ о5олор, туллукупут добордонон наьаа уердэ уонна махтанна.</p> <p>О5олорум маладьыастар, бийиги бугун утуе дьыаланы онордубут, туллука добор онорон бэлэхтээтибит.</p> <p>Иитээччи: Бугун бийи туох туьунан кэпсэтибитий, туох сананы биллигит? Керсуеххэ диэри!</p>	Билбити чинэтии Ырытыы.